

Emil Öhmannin Säätiön toimintakertomus

EMIL ÖHMANNIN SÄÄTIÖ SR. on perustettu Suomalainen Tiedeakatemia r.y:n toimesta 5.4.1993. Säätiön perustamisen aiheena oli Helsingin yliopiston germaanisen filologian edesmenneen professorin Emil Öhmannin 28.5.1974 tekemä testamentti, jossa Suomalaiselle Tiedeakatemialle oli osoitettu varat säätiön perustamista varten.

TOIMINNAN TARKOITUS JA SEN TOTEUTTAMINEN

Säätiön tarkoituksena on edistää suomalaista tieteenharjoitusta, ennen kaikkea germaanisen filologian tutkimusta. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa jakamalla säätiön omaisuuden tuotosta vuosittain apurahoja. Säätiön omaisuuden tuotosta jaetaan kuitenkin vuosittain sellainen apuraha erittäin lahjakkaalle nuorelle, poikkeustapauksessa myös varttuneelle germaanista, kernaammin saksalaista filologiaa tutkivalle, filosofian tohtorin arvon jo saavuttaneelle hakijalle, jonka turvin tämä ansio-työstä vapaana voi harjoittaa tutkimuksia.

Toiminnassa ei nähdä epävarmuustekijöitä ja toiminnan ennakoidaan jatkuvan ennallaan.

APURAHAT

Apurahoja annetaan henkilökohtaisiksi apurahoiksi, matka-apurahoiksi, tutkimusyhteistyöhön (esimerkiksi ulkomaalaisten tutkijoiden vierailuihin) ja konferenssien järjestämiseen. Erityisesti suositaan useamman kuukauden mittaista ulkomailla tapahtuvaa tutkimustyötä. Ulkomailla tapahtuvaan työskentelyyn voidaan lisätä kohdulliset matka- ja oleskelukustannukset.

Säätiö myönsi tänä vuonna seitsemän apurahaa saksan kielen ja saksankielisen alueen kulttuurin tutkimukseen henkilökohtaisiksi apurahoiksi, matka-apurahoiksi, konferenssien järjestämiseen ja tutkimusyhteistyöhön, yhteensä 45.000 euroa. Henkilökohtaisiin apurahoihin ei myönnetty lisäksi yliopistokorvauksia. Henkilökohtaisia apurahoja myönnettiin 31.500 euroa (38.500 euroa vuonna 2018) ja muita apurahoja 13.500 euroa (11.500 euroa). Säätiölle tuli yhteensä 49 (39) hakemusta, kokonaissummaltaan yhteensä noin 779.710 (577.658 euroa). Apurahat jaettiin Suomalaisen Tiedeakatemian yhteisistunnossa lokakuun 14. päivänä Säätytalossa.

Apurahahakemukset arvioi kolme säätiön hallituksen nimeämää asiantuntijaa. Esiin tulleet asiantuntijoiden jääviydet on

MYÖNNETYT APURAHAT

Professori Marja Järventausta, Universität zu Köln 2.170 € Apuraha konferenssin järjestämiseen

Dr. phil. Liisa Laukkanen, Jyväskylän yliopisto 1.000 € Matka-apuraha liittyen tutkimukseen: "Hermann Daniel Paul suomalais-saksalaisten kulttuurisuhteiden välittäjänä"

Professori Hartmut Lenk, Helsingin yliopisto 3.800 € Apuraha konferenssin järjestämiseen

Filosofian maisteri Henrik Oksanen, Tampereen yliopisto 24.000 € Apuraha väitöskirjatutkimukseen: "Pragmatische Einflüsse auf syntaktische und textstrukturelle Merkmale deutscher und finnischer Rechtstexte"

Professori Sandra Reimann, Oulun yliopisto 5.000 € Apuraha konferenssin järjestämiseen

Filosofian tohtori Heidi Vaarala, Jyväskylän yliopisto ja Suomen Saksaninstituutti 1.530 € Matka-apuraha liittyen tutkimukseen: "Transnationaali kuvataiteilija kielen/kielten käyttäjänä Berliinissä"

Filosofian maisteri Anna-Maija Ylä-Mattila, Jyväskylän yliopisto 7.500 € Väitöstutkimus "Ääriilikkeiden terrorismi ja uhruiden rakentuminen saksalaisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa"

Filosofian maisteri Anna Vuorinne, Turun yliopisto 3.000 € Instituutti-apuraha lyhytaikaiseen tutkimustyöskentelyyn Suomen Saksaninstituuttiin Berliinissä

kirjattu hallituksen pöytäkirjan liitteeseen. Asiantuntijat antoivat säätiön hallitukselle yksimielisen esityksen myönnettävistä apurahoista, minkä hallitus hyväksyi muutoksitta. Säätiön hallitus on tutustunut uuden säätiölain edellyttämään lähipiiriohjeeseen. Apurahojen saajissa ei ollut ketään hallituksen jäsenten lähipiiriin kuuluvaa.

Kertomusvuonna jaettiin toista kertaa Instituutti-apuraha lyhytaikaiseen tutkimustyöskentelyyn Suomen Saksaninstituuttiin Berliiniin. Instituutti-apurahalla

katetaan matkat, majoitus ja työpiste instituutin tiloissa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Apuraha on suuruudeltaan 1.000 euroa kuukaudessa. Tutkimusalat olivat saksan kielen ja saksankielisen alueen kulttuurin tutkimus, ja apurahaa pysyivät hakemaan kaikki suomalaisten yliopistojen tutkijat, mukaan lukien jatko-opiskelijat. Hakijat lähettivät hakemukset suoraan Suomen Saksan-instituuttiin, joka teki säätiön hallitukselle esityksen viidestä parhaasta hakemuksesta. Säätiön hallitus päätti apurahasta esityksen mukaan.

VARAIN- JA OMAISUUDENHOITO

Säätiön varain- ja omaisuudenhoidosta sekä säätiön taloudellisesta tilasta on säätiön hallituksen kokouksissa kuultu taloudenhoitajan antama katsaus. Säätiön omaisuutta hoitaa, Suomalaisen Tiedeakatemian varojen ohella, Tiedeakatemian varainhoitaja ja Tiedeakatemian hallituksen nimeämä omaisuudenhoitotoimikunta, johon toimintavuonna kuuluivat Risto Nieminen, Anna Mauranen, Pekka Ilmakunnas, Tuula Linna sekä kutsuttuina asiantuntijoina Pekka Aula ja Kati Eriksson. Säätiössä noudatettiin 7.11.2016 hyväksyttyä ja 6.6.2017 päivitettyä Suomalaisen Tiedeakatemian sijoitusstrategiaa.

Säätiön vuoden 2019 kirjanpidon suoritti Tilitoimisto Tärnan Oy. Säätiön sijoitusomaisuutta hoiti Nordea Pankki Oyj ja eQ (kiinteistörahasto). Säätiön tilintarkastajana toimi professori, KHT Markku Koskela varamiehenään KHT Riku Kärnä.

Säätiön peruspääoma 31.12.1993 oli 1.546.532,16 markkaa (260.108,04 euroa). Säätiön hallinnassa olevan omaisuuden arvo 31.12.2019 oli 2.629.002,57 euroa (2.475.828,43 euroa vuonna 2018). Säätiön toimintavuoden tilinpäätös osoittaa 168.338,30 euroa ylijäämää (103.750,83 euroa vuonna 2018). Tulos on muodostunut pääosin sijoitustoiminnan tuotosta. Osakesijoitusten tuotto oli 23,11 % ja kiinteistörahaston tuotto 8,06 % (vuonna 2018

-5,29 % ja 7,50 %). Sijoitussalkun hoitajana on toiminut Nordea Private Wealth.

SÄÄTIÖN HALLINTO

Säätiön hallituksena toimi vuonna 2018 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti Suomalainen Tiedeakatemia r.y:n hallituksen jäsenet ja yksi ulkopuolinen jäsen. Hallitus –31.12.2019: hallituksen puheenjohtaja ja professori, akateemikko Risto Nieminen; hallituksen varapuheenjohtaja professori Anna Mauranen, taloudenhoitaja professori Pekka Ilmakunnas; sihteeri professori Tuula Linna; hallituksen jäsenet: professorit Arto Haapala, Elina Ikonen, Juhana Kinnunen, Maria Lähteenmäki, Merja Penttilä ja Urpo Kangas.

Säätiön hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

SÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

PRH on vahvistanut vuonna 2015 voimaan astuneen uuden säätiölain edellyttämät uudet säännöt 12.6.2018.

LÄHIPIIRI

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita eivätkä he tai heidän lähipiirinsä ole saaneet muitakaan taloudellisia etuja. Tilintarkastajan palkkio oli 992,00 euroa.